VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA
Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027" vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-ZA-OSZP2-2019/052773/Mac zo dňa 16.12.2019 sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k projektovej dokumentácii navrhovanej činnosti ***„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027"***. Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia „Plán likvidácie lomu štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027" (vyhotoviteľ: Ing. Jozef Orbán, č. osv. OBÚ BB 1375-3157/2014,Slovenská Ľupča, september 2019) a Hydrogeologický posudok (HydroGEP, s.r.o. – Mgr. Martin Klúz, Hájnická 12/149, 962 31 Sliač, október 2019).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej projektovej dokumentácie k navrhovanej činnosti ***„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027"*** poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom navrhovanej činnosti ***„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027"*** je spoločnosť Obchod s palivami, s.r.o., Cesta k vodojemu 1178/52, 010 03 Žilina v zastúpení spoločnosťou INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica. Predmetom navrhovanej činnosti je likvidácia vyťažených priestorov ako následok ťažobných prác ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku. Ťažba na ložisku sa realizuje ako ťažba nevyhradeného nerastu, ktorý je súčasťou pozemku. Dôvodom likvidácie štrkoviska je skutočnosť, že vzniknutý priestor po vyťažení suroviny sa musí zaplniť vhodným inertným životnému prostrediu neškodným materiálom po výškovú úroveň pôvodného terénu, resp. pri nedostatku vhodného inertného odpadu upraviť reliéf povrchu rekultivovanej plochy do podoby prijateľnej depresie pri zachovaní dostatočnej hrúbky horninového horizontu s filtračnou funkciou nad úrovňou podzemnej vody v súlade s „Projektom spätnej rekultivácie dočasne odnímanej poľnohospodárskej pôdy".

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva navrhovaná činnosť ***„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027"*** musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri
- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď
- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti ***„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027"*** je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa štyroch vodných útvarov, a to dvoch útvarov povrchovej vody SKV0007 Váh a SKV0167 Hričovský kanál (tabuľka č.1) a dvoch útvarov podzemnej vody, a to útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny (tabuľka č.2).

a) útvary povrchovej vody

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ /typ VÚ	rkm		Dĺžka VÚ (km)	Druh VÚ	Ekologický potenciál	Chemický stav
			od	do				
Váh	SKV0007	Váh /V2/K2V)	264,50	143,40	121,10	HMWB	zlý (4)	dobrý
Váh	SKV0167	Hričovský kanál /K2M	28,40	0,00	28,40	AWB	priemerný (3)	ND

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar; HMWB = výrazne zmenený vodný útvar; AWB = umelý vodný útvar; ND = nedosahuje dobrý stav

b) útvary podzemnej vody

tabuľka č.2

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km^2)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000500P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov	1069,302	dobrý	dobrý
	SK2001800F	Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny	4451,705	dobrý	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Posúdenie sa vzťahuje na obdobie realizácie navrhovanej činnosti/stavby ***„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027“***, t.j. počas likvidácie štrkoviska ako aj po jej ukončení.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvarov povrchovej vody alebo zmenu hladiny útvarov podzemnej vody

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti/stavby ***„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 – 2027“*** nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny.
Vplyv likvidácie ložiska štrkopieskov na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvarov povrchovej vody SKV0007 Váh a SKV0167 Hričovský kanál sa nepredpokladá, nakoľko minimálna vzdialenosť týchto vodných útvarov/rieka Váh a Hričovský kanál od plánovanej likvidácie ložiska štrkopieskov je 30 m (SKV0007 Váh) a 50 m (SKV0167 Hričovský kanál).

Stručný popis navrhovaného riešenia likvidácie štrkoviska

Likvidačné práce podľa predloženého plánu likvidácie štrkoviska budú vykonávané v priamej nadväznosti na doteraz vykonané ťažobné práce spojené s kontinuálnym zavážaním vydobytého priestoru 2. ťažobného rezu (mokrý rez) v zmysle rozhodnutí OBÚ Prievidza s rešpektovaním podmienky č. 3 Rozhodnutia obce Kotešová *č. SÚ 29/2005-Gch zo dňa 15.7.2005* – o využívaní územia na ťažbu štrkopieskov a dočasného uloženia skrývkových hmôt v lokalite Sihoť na pozemkoch parc. č. KN C 1904/2 – štrkovisko a KN C 1904/3 – dočasné uloženie skrývkových hmôt v katastrálnom území Kotešová, ako aj dodržania schváleného „Projektu spätnej rekultivácie dočasne odnímanej poľnohospodárskej pôdy“ vypracovaného Ing. Štefanom Stančíkom, PhD. z júla 2011 Rozhodnutím býv. Obvodného pozemkového úradu v Žiline č. ObPÚ-2011/01184-04/Cho zo dňa 12.10.2011 o dočasnom odňatí poľnohospodárskej pôdy.

Likvidácia štrkoviska bude pozostávať v zaplnení vydobytého priestoru inertným materiálom za účelom dosiahnutia prijateľného charakteru morfológie územia, na kótu 312,5 m n. m., to je približne 2,4 m nad súčasnú hladinu podzemnej vody v ťažobnej jame. Zavážanie a rozhŕňanie materiálu bude prebiehať z vytvorenej plošiny – hrany základky smerom od západu k východu buldozérom, horizontálne premiestnenie skrývkovej zeminy z dočasných depónií po okrajoch ložiska, jej rozprestrenie a urovnanie, bude realizované za pomoci nakladača nákladných áut.

Na technické úpravy vydobytého ložiska budú použité inertné odpady, ktoré sú vhodné na využitie na povrchovú úpravu terénu v zmysle § 20, ods. 3 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z. Jedná sa o ostatný odpad, ktorý je podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov zaradený nasledovne:

- 01 04 08 odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 01 04 07;
- 01 04 09 odpadový piesok a íly;
- 17 01 03 škridly a obkladový materiál a keramika;
- 17 01 07 zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06;
- 17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03;
- 17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedené v 17 05 05.

Za účelom ochrany vôd bude pre zásyp ťažobnej jamy do úrovne 0,5 m nad súčasnú hladinu vody použitý výlučne odpad kat. č. 17 05 04 a 17 05 06. Vzhľadom na následnú rekultiváciu bude vrchnú časť navážky v hrúbke 0,5 m tvoriť výlučne výkopová zemina, bez stavebnej sute.
Znamená to, že stavebný odpad charakteru stavebnej sute a ostatné odpady z vyššie uvedeného zoznamu budú môcť byť použité iba vo vrstve maximálne 1,5 m, ohraničenej úrovňami 310,50 m n. m. a 312,0 m n. m.
Pri zavážaní priestoru ťažobná organizácia zabezpečí prostredníctvom zodpovednej osoby neustálu vizuálnu kontrolu vhodnosti zavážaného materiálu pri vstupe na mostovú váhu, vystaví potvrdenie o množstve odpadu, dátumu a času prevzatia. Ak pri preberaní odpadu vznikne na základe poznatkov o jeho pôvode alebo jeho vizuálnej kontrole pochybnosť o tom, či ide o inertný odpad, vykoná sa pred použitím odpadu na zavážanie vydobytého priestoru jeho testovanie s cieľom overiť, či tento odpad spĺňa limitné hodnoty ustanovené v osobitnom predpise. Takýto odpad sa uloží na medziskládke a môže byť použitý na likvidačné práce až na základe výsledkov testovania.
Po zaevidovaní a vizuálnej kontrole podľa pokynov zodpovednej osoby sa materiál prevezie po určených dopravných trasách v štrkovisku na miesto vyklápania. Následne buldozér rozhrnie, urovná a zároveň zhutní do požadovanej kvality.

Počas likvidácie štrkoviska sa predpokladá úplné založenie vydobytého priestoru vhodnými druhmi materiálov, ktorých zloženie nebude škodiť nad dovolený limit žiadnej zložke životného prostredia. Postupom prác budú zakryté všetky časti vyťažených priestorov a lokalita sa upraví do bezpečného stavu a čo možno najmenej rušivého vzhľadu.

Úprava svahov a dna štrkoviska a odvalov, spôsob zabezpečenia nebezpečných otvorov a priehlbní
Úprava svahov a dna štrkoviska je opísaná vyššie a na uvedenej lokalite sa nenachádzajú žiadne nebezpečné otvory a priehlbne a preto ich zabezpečenie je bezpredmetné.

Zabezpečenie, odstránenie alebo likvidácia budov a zariadení
Pri vykonávaní ťažobných prác neboli zriadené žiadne trvalé stavebné objekty, budovy a iné zariadenia a preto ich likvidácia nie je potrebná.

Útvary podzemnej vody SK1000500P a SK2001800F

a) súčasný stav
Útvar podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1069,302 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Útvar podzemnej vody SK2001800FPuklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 4451,705 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009,2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatácie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody (využiteľné množstvá vyčísľované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacia vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd
pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup **hodnotenia (testovania) chemického stavu** útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôsobený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúznych a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter priepustnosti, transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000500P a SK2001800F

I. Počas likvidácie štrkoviska
Počas prác na likvidácii štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová formou zaplnenia vydobytého priestoru inertným materiálom, vzhľadom na charakter týchto

prác (zavážanie a rozhŕňanie materiálu z vytvorenej plošiny po výškovú úroveň pôvodného terénu), ich vplyv na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2001800FPuklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny sa nepredpokladá.

II. Po ukončení likvidácie štrkoviska

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti (spätná rekultivácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v k. ú. Kotešová), možno predpokladať, že po jej ukončení, zlikvidované štrkovisko (vydobytý priestor 2. ťažobného rezu /mokrý rez)) nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny.

Záver:

Na základe odborného posúdenia predloženého materiálu/projektovej dokumentácie k navrhovanej činnosti ***„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027“,*** situovanej v čiastkovom povodí Váhu, možno predpokladať, že vplyv realizácie navrhovanej činnosti, z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny podzemnej vody dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny sa nepredpokladá.
Vplyv navrhovanej činnosti na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvarov povrchovej vody SKV0007 Váh a SKV0167 Hričovský kanál sa nepredpokladá, nakoľko minimálna vzdialenosť týchto vodných útvarov/rieka Váh a Hričovský kanál od plánovanej likvidácie ložiska štrkopieskov je 30 m (SKV0007 Váh) a 50 m (SKV0167 Hričovský kanál).

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť *„Likvidácia štrkoviska v lokalite Sihoť – Oblazov v katastrálnom území Kotešová na roky 2020 - 2027“* podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Simona Bullová

V Bratislave, dňa 12.mája 2020

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. arm. gen. L. Svobodu 5
812 49 BRATISLAVA
32